

הדלקת נרות: 18:27

יציאת השבת: 19:17

רבינו תם: 20:01

הזמנים לפי "אור החיים" - ת"א
כה' אלול התשע"ז

טוב לחסות בה'

547

אין תיראה השנה הבאה?

שבת נעבים וילך התשע"ז

ביום רביעי הקרוב עם שקיעת החמה, יעמוד כל אחד מברואי העולם לפני בורא העולם, ויעבור בדיקה וסקירה על כל מעשה, דיבור ומחשבה שעשה בשנה האחרונה, שנת התשע"ז.

כל דבר תורה, כל פרק תהילים, מחמאה, מילה טובה ועידוד יודקפו על צדו האחד של המאזניים לשכר גדול עצום ורב, בעוד שכנגד, כל דיבור לשון הרע, ראייה שאינה טובה, חוסר ברכה על המזון יעמדו על צדו השני של המאזניים במאזן החובה. בסיכומי של עניין, ישקול הבורא ע"פ חוכמתו האין סופית את המאזן, ועל פי זה יקבע כל רגע וכל דקה בשנה הקרובה שנת התשע"ח, עד לפרטי פרטים.

נביט רגע לשנה האחרונה שעברנו ונבין מה נגזר עלינו בדין של ראש השנה התשע"ז: בתאריך ג' חשוון לא נרדמנו כי כאב לתינוק הבטן בלילה, ב-ה' חשוון בצהריים קיבלנו תוצאה טובה של מבחן של הבת אילה בנושא 'מושגים ביהדות'. ב-יד' כסלו איחרנו את האוטובוס והגענו באיחור לעבודה. ב-טו' באב קיבלנו המון מחמאות בעבודה על עבודתנו ואף קיבלנו העלאה בדרגה ובשכר. ב-ט' בניסן הבן התקבל לישיבה טובה ושמחנו מאד.

ב-כג' סיון קיבלנו זיכוי מפתיע של 586 ₪ מהביטוח הלאומי. ב-ד' תמוז הרכב עשה בעיות, ובצהריי היום הוא עבר טיפול שגרם לנו להוציא 1,200 ₪.

ב-כ' תמוז נשברה צלחת בבית, כשבאותו בוקר 'ברוך' החליק על בננה בחצר ונזקק לגבס - איזה יום קשה זה היה. ב-א' אלול הצלחנו מאד בלימוד בכולל והרגשנו הנאה. ב-ל' אדר היה אירוע קשה בבית כשעתיים עקב מריבה עם האשה, שגרם גם לקושי רב לילדים....

כל הפרטים הקטנים, אם נעצום עיניים ונעבור על כל יום וכל רגע של השנה האחרונה, בין את רגעי האושר והשמחה ובין את רגעי הצער והאכזבה, רגעי השלום ורגעי הכעס ונזכור שהכל נגזר ביומיים של ראש השנה שעבר, בשנת התשע"ז. וכך בדיקו ישפטו מה יהיה בכל רגע בשנה הבאה, שנת התשע"ח, והכל תלוי - במעשים של כל אחד מאיתנו.

המשגיח הגדול, ר' אליהו לופיאן זצ"ל נעמד בישיבת 'כפר חסידים', ימים ספורים לפני ראש השנה ואמר: "לפעמים אדם עומד לפני ראש השנה ועורך חשבון כללי על מעשיו, כשהוא מגיע בסוף למסקנה שהשנה הוא התנהג לפחות כמו בשנה שעברה, אם לא מעט יותר טוב ממנה, ואז הוא מהרהר לעצמו ואומר: "אם כך, הרי שבשנה שעברה דנו אותי לשנה טובה, שהרי סך הכל החיים בשנה האחרונה היו בסדר בבריאות ובפרנסה, ואם כן, ברור לי לחלוטין שאני יכול להיות רגוע בראש השנה הקרוב מפני שידונו אותי לשנה דומה, אם לא יותר טובה".

ואז עצר המשגיח לרגע, וזעזע את היכל בית המדרש בקולו: "לאדם כזה יש בעיה חמורה עד מאד! מפני שהחשבון של בורא עולם הוא אחרת ממה שאתה חושב! כי יתכן שבראש השנה הקודם יצאת חייב בדין, אך ה' ברחמי החליט לרחות ולהאריך אף, שמא תחזור בתשובה, אך כיוון שגם השנה התנהגת כך ולא עשית תשובה - אולי ח"ו השנה כבר לא יהיה אריכות אפיים. לכן, אל תתבלבלו, כל עוד חודש אלול ברקיע, קרעו את השמים ברחמים ועשו תשובה, ולעולם אל תהיו בטוחים שהשנה אתם לוקחים את המשפט בקלות".

מספר הרב שמואל גנוט ואומר: "יצא לי לפגוש אנשים שמשתדלים כל יום להתפלל בנץ, לקבוע עיתים לתורה, ולעשות חסד כמה שאפשר ומשתדלים במצוות, והם הסבירו לי שהם רגועים מפני שעשו השנה כמה שאפשר. יתכן והם צודקים, אני מתווכח, אלא שידוע אני דבר אחד, והוא ששאלו את ר' ישראל סלנט זצ"ל על מה עומדים ביותר בשמיים בדין של ראש השנה...? ענה להם ר' ישראל: "בשמיים מקפידים ועומדים ביותר על המעשים 'הקטנים' והזניחים הנראים קלים בעינינו", כך שגם אם "בגדול" נראה לאדם שהוא השתדל בסך הכל במשך השנה, אך עיקר הקביעה על חייו לשנה הבאה הוא בדברים 'הקטנים'. על כן, המליץ ר' ישראל לשומעי לקחו לקבל לפני ראש השנה קבלה קטנה, ואף שהיא נראית קטנה בשמיים אותם קטנים גדולים עד למאד".

לרפואה, פרנסה

והצלחה: מ"א מיכאל וציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. מרים בת גלית. א"ה הדר בת נחמה. ברוך בן גורגיה, ליאורה שולמית בת חתון. ירון אליה בן בטי. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אפרת בת פנינה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. ירון שמעון בן שושנה. זוהר יעיש ובני ביתו. נעמי בת חביבה. רחל ובעלה וב"ב. וצאצאיהם. יעקב בן לינדה. משה שמואל בן זלדה וב"ב. ויקי ויהודה יעיש. אסתר בת מזל. יעקב בן רינה. עדי בת רינה.

לזיווג תגור - תקוה בת

גמאלה וב"ב. דורין בת שרה. אורטל בת ציפורה. שלומית בת אסתר. אסי בן שולמית ניצחונה. אוקסנה בת דורה.

זש"ק: אלינור אורה בת יעל.

לפילור-נשמת: הרב

עובדיה יוסף בן גורגיה. הרב שמעון בן בחריה. מ"ס צדוק בן נור, מלכה בת אסתר, מזל בת דוד ובת שבע. אברהם בן אלה. רות בת נוסרת. ישעיהו בן יצחק. יצחק בן עליזה. אפרים בן רחל. ר' שמעון בן סאסי סופיה. זוהרה טימסטיה בת מרים. שמעון בן זוהרה. אליהו מאיר בן סימי. יוסף בן אנגלינה. רחמים בן צ'חלה. בכור בן רחל. יריב בן גאולה. טליה בת שרה. סימי שמחה בת חנה. אוסנת בתיה (אבליו) בת תקוה. יוסף חיים בן סלחה. שרה רדה בת סאלם. אהובה בת טובה. עוזיה בן פרחיה. ישר משה בן צביה. שלום סאלם בן שמעון. סבת בן סלימה. רועי בן צדוק. שלום מדמון בן דוד. בת שבע בת ורדה. אשר בן חייא. אוסנת בת מרים. יפת צבי בן יששכר אפרים. ניסים בן מרים ואהרון. אליהו בן חנה וכדורי. נעמי בת חייא. יחזקאל בן גורגיה. שרלי בן אסתר. שרלי שלום הלוי בן ריקא. יוסף בן פני קמח"ל. דוד בן מלכה.

תפילות ראש השנה

(1) יתאמץ בכל כוחו לשלוט ביצרו שלא לבוא לידי כעס והקפדה בימי ראש השנה. וכמו כן שלא לדבר בבית הכנסת בשעת תפילות ראש השנה שאז אנו נידונים. ונכון ללמוד משניות מסכת ראש השנה בסעודות, מפני שידבר בעיתו מה טוב, ובכל ה"ל יזהר לנצל כל רגע ביום הקדוש לאמירת תהילים שהם רחמים, ומנהג טוב שלא לישון ביום ר"ה, לפי שכתב הזוהר שכל הישן בר"ה – מזלו ישן, אך אם עייף ורוצה לנחש שיהא לו כח להתפלל – מותר אחר חצות היום. ***

הדלקת נרות של ראש השנה

(2) אסור לאכול סעודת קבע של פת יותר מביצה לפני תקיעות השופר ומוסף, אך טעיימה – מותרת. ***

תספורת וטבילה לראש השנה

(3) אחר המנחה ביום הראשון לר"ה, נוהגים לעשות 'תשליך' לעורר זכות עקדת יצחק, ומי שלא עשה בא' דר"ה, יעשה ביום השני. והנשים אינן צריכות ללכת ל'תשליך', שהדבר גורם רק לנזקים בקדושה.

מצות השופר

סגולות יקרות לראש השנה

(1) **כתב הנפש יוסף** (ד"ג, ב): "קבלה בידיו כי כל הקורא בערב ר"ה את הפסוקים בספר דברים (פרק כו, מפסוק א' ועד פסוק יא') – הקב"ה מעביר כרוז ברקיע ואומר: "גביתי מאדם זה כל חובותיו" ומוחל על חטאיו".
 (2) **כתב בספר חסידים** (סי' קל): "ישנה הבטחה כי כל אדם שיבקש בימים הנוראים דבר שהוא שבח לבורא, כגון על לימוד תורה או כל דבר מחפצי שמיים ושופך נפשו עליו – ה' שומע תפילתו אע"פ שאין בידיו מעשים טובים".

★ השבת האחרונה ★

(3) **כתב ה'פלא יועץ'** (ראש השנה): "גם אדם שעבר עבירות המעכבות את התשובה, אם יתעורר לחזור עליהם בתשובה שלימה בראש השנה – ה' יתברך יכפר לו עליהם ויטהרו מהם".
 (4) **כתב ה'תורת אבות'**: "אע"פ שר"ה הוא יום הדין לכל באי עולם ואין אדם היודע מה יפסק בדינו, מכל מקום יזהר שלא להעלות במחשבתו שום פסק דין רע כחולי או מיתה, עוני וכדומה – שלא ימשיך עליו דינים רעים אלו ח"ו, אלא יבטח בחסדי ה' יתברך".
 (5) **כתב ה'מועד לכל חי'**: "הרוכש לבני ביתו מחזורים עם אותיות ברורות – תקובל תפילתו. מתוך סידור 'תתקבל' על ר"ה ויהי".

(4) מצות עשה מהתורה לשמוע קול שופר בר"ה, ונשים פטורות, מפני שהיא מצות עשה שהזמן גרמא. ובשעת ברכות השופר יעמדו הקהל ובעת התקיעה יחזרו לשבת, אך בתקיעות שבחזרת הש"ץ של מוסף – יעמדו. ואנוס או חולה שאינו יכול לבוא לבית הכנסת לשמוע התקיעות – מצוה להתאמץ לו להביא לו מי שיתקע בשבילו והוא יברך ואם אינו יודע – יברך התוקע בשבילו. על כן, אסור בתכלית לדבר בשעת התקיעות או להשמיע קולות מפני שמבלבל השומעים, ובפרט שלא להביא ילדים קטנים המרעישים ומסחחים דעת המבוגרים, מפני שעל ידי הכנעת הלב בשעת התקיעות בורח השטן מקיטרוגו וה' מבטל גזירות מישאל. ומצוה רבה להרהר בתשובה בין התקיעות שמבטל מעליו קיטרוגים, אך בשעת התקיעות יאזין ויכוון: (א) לקיים מצוות שמיעת קול שופר. (ב) לא יתודה בין התקיעות אלא בליבו.
 (5) אדם החושש שיאריכו בשחרית ומוסף ויעבור חצות היום – ישתה מים או תה על מנת שלא יהא צם ביום ר"ה.

"ארגון הידברות"
 התעוררות ארה

קבלה מעשית לר"ה

כולנו מחפשים עצות וסגולות על מנת להרבות זכויות ליום הדין הקרב ובא השבוע, בתפילה לזכות לשנה הכי טובה שיש. קבלה גדולה בדינו, אותה גילה ר' ישראל סלנט זצ"ל, אשר התבטא עליה כי בכוחה לשנות את הנגזר על האדם, גם שכף החובות שלו גדולה. מהי הקבלה? להיות אדם שהרבים זקוקים לו. כלומר להיות בעל עזרה וחסד, אשר רבים נתמכים על ידו, בין בממון ובין בגוף, ובפרט בבית – ובכך ניצל האדם בזכותו!.

סיפר יוסף דוד הי"ו: "יהודי מבוגר שכיום הוא כבן 70 סיפר את המעשה הבא: "לפני כ-30 שנה הוא זכה לסיים את כל התלמוד הבבלי (ש"ס) והירושלמי וידע אותם בצורה בהירה וברורה. בשלב זה עמד הרב בפני פרשת דרכים, הוא לא ידע בדיוק באיזה חלקים בתורה כדאי שישים עכשיו את כל עיונו. הוא החליט לגשת לרבי יעקב ישראל קנייבסקי זצ"ל, הסטייפלר הקדוש, להציג לפניו את השאלה ולבקש הדרכה.

הסטייפלר, בשומעו את השאלה, השיב שיהודי צריך לדעת את כל חלקי התורה, ולכן – חוץ מהחזרה התמידית על לימוד הש"ס צריך הוא לעבור גם על שאר חלקי התורה שבעל פה. "הרב עודדני מאוד ויצאתי ממנו עם חיוזק גדול", מספר הרב. "לפתע, אני שומע שהסטייפלר קורא לי, שבתו על אחוריי ואמרתי בליבי שיתכן שמרן שכח את לימוד ה"קבלה" וכיון שהייתי אז בסביבות גיל ה-40 יתכן וברצונו לחזק אותי בלימודים אלו.

נכנסתי לחדר והסטייפלר זצ"ל פונה אליי ואומר לי: "שכחתי לציין עוד משהו חשוב שאתה חייב לדעת", העזתי ואמרתי: "האם הרב מתכוון ללימודי תורת הקבלה?"...

הרב חיך ולימד אותי לקח לכל החיים – "כמובן!! אך כוונתי היא שעליך ללמוד קבלה אחרת לגמרי".

"קבלה אחרת?" תהיתי... האם יש עוד תחום בתורה שלא ידוע? הרב כנראה שם לב לתמיהה שלי והמשיך: "אני מבקש ממך לקבל על עצמך בכל בוקר, לא לצאת מהבית לפני שאתה עוזר לאישתך בסידור הבית ובשאר צרכיה".

והמשיך הרב: "כאשר אדם כבר יודע את כל הש"ס ומתקדם בדרך לידיעת חלקים נוספים בתורה הוא עלול לשכוח את רעייתו ולהתעלם מצרכיה, והוא ילמד וילמד ולא יעזור לה מאומה.

ולכן הנך צריך לקבל על עצמך קבלה שלמרות התמסרותך ללימוד תורה לא תזניח את העזרה בבית!!!", סיים הסטייפלר.

גם בעל עסק גדול העובד עד שעות הלילה המאוחרות, וגם בעל החסד הגדול העוזר לאלפי משפחות, וכן כל אדם בעל מעמד – חייב לפני הכל, לעזור לאשתו ולסייע לה בצרכי הבית, לפני הכל! מרן הרב שך זצ"ל, שהיה ראש ישיבה ומנהיג הדור הקודם, נשאר בביתו כאשר חלתה אשתו, והיה עומד במטבח ומרתיח לה תבשיל חם למענה, גם כשכל עם ישראל תלוי בו. אם כל אחד מאיתנו יקבל על עצמו לקראת השנה החדשה להיות בעל/אשה שנותן יד ואוזן קשבת, ניצול הוא בעבורם!.

בשבוע הקרוב, בעת התקדש ליל ראש השנה יערך דין ומשפט על חייו של אדם, וכתוצאה מכך יגזרו על כל אחד מאיתנו אף מה תהא פרנסתו, רווחיו והפסדיו לשנת התשע"ח.

וכן אמרו רבותינו בגמרא (ביצה טז):

"מזונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה ועד ראש השנה" – כמה שקלים יכנסו לך לארנק וכמה כסף יעבור ב'עובר ושב' – הכל יגזר, ולך אין שום אפשרות לשנות זאת אלא ע"י תשובה, תפילה ומעשים טובים, עכשיו.

רבים האנשים החושבים כי אם יסיפו שעות עבודה או יעברו לעבודה מרוויחה יותר, הרי שמיד תגדל הכנסתם – אך זו טעות גמורה, הפרנסה נגזרת ביומיים בלבד בשנה והם – שני ימי ראש השנה, כאשר בשאר כל השנה הוא רק הוצאה לפועל של הנגזר בראש השנה.

מספרים כי אל מרן שר התורה, הגר"ח קנייבסקי שליט"א הגיע איש מקצוע שביקש מהרב בתחנונים שיברכו שיזכה לפרנסה טובה יותר כיוון שמצבו דחוק. הביט בו מרן הרב קנייבסקי ואמר לו במילים הללו: "אבא (הסטייפלר) זצ"ל לימד אותנו כי יש רק יום אחד בשנה שאפשר לשנות את הפרנסה, והוא – ראש השנה, אך בשאר השנה זה תוצאה של הנגזר" (מלבד תפילה ותשובה במשך השנה). כמובן, שבכל השנה עלינו לעשות השתדלות לפרנסה, אך עלינו לזכור כי היא אינה קובעת את פרנסתנו, אלא הכל נגזר בר"ה.

לפנינו מעשה מדהים ומפעים שאירע לפני כחודש ימים אותו סיפר הגה"צ ר' אלימלך בידרמן שליט"א: "את המעשה שמעתי מבצל המעשה עצמו שהיה עד לפלא הגדול והנורא:

'היה זה בחודש אב האחרון (התשע"ז), בזמן אשר רבים מעמך בית ישראל יוצאים לנפוש ולצבור כוחות בטיולים ובבתי אירוח ברחבי הארץ.

מיודענו, אברך בן תורה השוקד על תלמודו, יצא אף הוא עם משפחתו לטיולים ושחרור נפשי, על מנת לצבור כוחות לקראת חודש אלול הקרב ובא. אלא, שכאשר מדובר במשפחה ברוכת ילדים בעלת שבעה נפשות ויותר, כל

יציאה פשוטה שכזו עלולה להסתכם במאות ואלפי שקלים. הוצאות הקייטנות לילדיו הקטנים, הוצאות הבית, אוכל וביגוד, ובפרט בימי החופשה הגיעו לסכומים גדולים.

מיודענו אשר ניסה לחסוך כמה שאפשר, חש כיצד הוא נשאב אל תוך סחרחרות של הוצאות אשר איננה בשליטתו.

והנה, בעת סיום החופשה, ימים ספורים טרם חודש אלול, מגיעים אליו ובנותיו ומבקשים ממנו ספרי לימוד וביגוד לבית הספר. האב שחשש מאד לראות את המצב בבנק, מגיע למשוך כסף ולתדהמתו הוא מגלה כי הוצאות המשפחה השוטפות בימי החופשה הגיעו עד מרום, עד אשר אין לו כעת ולו אף אגורה אחת בכיסו או בחשבונו.

ואם זה לא מספיק, לאחר כמה דקות מקבל הוא שיחת טלפון. היה זה אחד מבני משפחתו אשר אירס לאחרונה את בנו, אשר הזכיר לו כי לפני זמן רב נתן הוא לו הלוואה בסך של 5,000 ₪, וכי הוא זקוק לה כעת בדחיפות לצורך חתונת בנו המתקרבת ובאה.

מיודענו הרגיש בלבול ומצוקה קשה – מה הוא עושה? מניין יביא כסף להוצאות הבית ובית הספר לילדיו? ואף מניין ישיב את ההלוואה לחברו, כשבכיסו כלתה הפרוטה...?

שבור ורצוצ הלך הוא להתפלל תפילת ראש חודש אלול בבכיות ותחנונים, כשהוא זועק מקירות ליבו: "רבונו של עולם, אבא בשמיים, הילדים שנתת לי צריכים אוכל, בגדים וספרי לימוד, ואין לי להביא להם... מלך מלכי המלכים, בן משפחתי חייב מיד את ההלוואה שנתת לי בעבר ואין לי מאומה בידי – אנא קלי, אל תעזבני, אני מתחנן הושע נא לעבדך הזקוק לישועתך...". בכה ללא הפוגה כשהוא חש כי רק ה' לבדו יכול להושיעו מקריסה.

לא היה אחד בבית הכנסת שנשאר אדיש מתפילתו שבקעה את הרקיעים והגיעה עד לכסא הכבוד. לאחר שסיים את תפילתו, הרגיש כי הוא מותש לחלוטין ועלה לנוח על מיטתו. והנה, לא עוברות 10 דקות, ובתו הגדולה החלה דופקת על דלת חדרו בכח: "אבא, אבא קום מהר". האב המותש פקח חצי עין וגער בבתו על כך שמפריעה לו לנוח ולהירגע, אך היא לא ויתרה: "אבא, אתה חייב לרוץ לראות מה קורה בסלון, אתה לא תאמין". "וכי את לא יודעת שאסור להעיר את אבא משנה?" גער בה שוב. "לא אבא, אתה לא תאמין מה קורה בסלון, בוא מיד".

אט אט התרומם ממיטתו לעבר הסלון, ואז אל מול עיניו התגלה מחזה נדיר ופלאי... עשרות שטרות של 200 ₪ התעופפו להם, ללא שום הסבר, מתוך חרכי המזגן התלוי במרומי הסלון... היה זה מחזה נדיר – גשם של שטרות מעופפים לכל עבר יוצא מתוך המזגן. מאושרים ומבולבלים החלו הכל מסתערים על כל שטר מעופף.

10,000 ₪ – זה היה הסכום שהתעופף מהמזגן. האב ההמום והנרגש, החל לברר מה מקורו של הכסף, עד שלאחר כמה בירורים גילה כי כנראה אחד השוכרים שגר בבית לפני שנים רבות הטמין זאת במזגן כאשר היה גר פה לפני שנים רבות.

הוא ניסה לאתרו, אך לשוא. מיד פנה הוא אל מורה צדק בעירו וסיפר לו את המעשה. המו"ץ הורה לו כי מותר לו להשתמש בכסף, עד ליום בו יבקש אותו בעל הכסף. האברך חזר לביתו נרגש ודומע כשבידו 10,000 ₪ אשר היו בשבילו כריווח והצלה להחזיר את חובו ואף לקנות לביתו וילדיו את הוצאותיהם הקרבות.

סיים הרב בידרמן ואמר: "אותו אברך התפעל כל כך מדוע דוקא כעת, אחר שנים כה רבות שהמזגן מעולם לא פלט את הכסף, דוקא כעת בעת שהוא במצב כלכלי חמור, וממש באותו בוקר שפך את ליבו בבכי שיושיעו ה' בפרנסה, כבר אחר כמה שעות 'החליט' (ה') מזגן אחר שנים רבות לפלוט את הכסף.

"אני מתרגש כל כך לראות כמה ה' שומע תפילה כשהאדם פונה אליו מעומקי נשמתו", חתם האברך הנרגש.

למה לחכות חלילה למצב של חוסר או צמצום...? עכשיו בימי הרחמים האחרונים שהמלך פה,

תבקש ממנו, תתחנן על נפשך ונפשות משפחתך שתזכו לפרנסה טובה, בריווח ולא בצמצום, בנחת ולא בצער, כי הוא

רוצה לתת לך הכל, אבל מה שהוא מבקש זה רק את התפילות שלך כי הוא מוריש ומעשיר ברגעו!

